Ἔτος ΙΒ' Ἐν Ἀθήναις 23 Σεπτεμβρίου 1899 Ἀριθ. 91

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἢ 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας Ἱερᾶς Συνόδου.—Ὁ λόγος τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ἐν περιλήψει. — Ὁ λόγος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. — Εὐαγγελικὸν κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη· ἡ ἀρετὴ τῆς αὐταπαρνήσεως. — Ἡ τροφὴ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, ὑπὸ Πολυκάρπου Ι. Συνοδινοῦ. — Αἱ θλίψεις τοῦ Ἀβραάμ κατὰ τὸν Χρυσόστομον. — Θρησκεία καὶ Ἐμπορία.— Χειροτονίαι Ἀρχιεπισκόπων.— Ποικίλα.—Δήλωσις.—Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.—Κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Δημοσιεύοντες κατωτέρω περίληψιν τῶν λόγων τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς νέας Ἱερᾶς Συνόδου, καθῆκον θεωροῦμεν νὰ προτάξωμεν αὐτῶν βραχείας τινὰς καὶ εὐλαβεῖς παρατηρήσεις.

Α') Βεβαίως εἶνε θλιβερὸν τὸ νὰ μὴ γίνηται κἂν λόγος παρὰ τῶν ἁρμοδίων περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ἡ ἔλλειψις παντὸς λόγου περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀναγκῶν της θὰ ἐσήμαινεν ἔλλειψιν ἅμα παντὸς ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέροντος. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀξία τῶν λόγων ἐξέπεσε πολύ, ἀνεκτοὶ δὲ εἶνε μόνον ὅταν ἐπακολουθῶσιν εἰς αὐτοὺς πράγματα. Ἡ Α. Σ. εὐτυχῶς ἔκαμε λόγον περὶ στοργῆς ἀληθοῦς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρουμένης δι' ἔργων καὶ πραγμάτων, ὁ δὲ κ. ὑπουργός, ὁ τόσον ὑπέροχος εἰς νομοσύνην καὶ συστηματικὴν μελέτην τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας καταστάσεως, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι δι' ἔργων θέλει διατρανώσει λίαν προσεχῶς τὸ ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφέρον του. Διότι λόγων ἐπῆλθε κορεσμός, ἡ δὲ δόξα ἡ ἀπ' αὐτῶν εἶνε βραχυτέρα ἐκείνης τοῦ ἄνθους τοῦ ἀγροῦ.

Β') Εὐλογοῦμεν καὶ ἐπικροτοῦμεν εἰς πᾶν νομοθέτημα, τὸ ὁποῖον ἤθελε συμβάλει εἰς ὀργάνωσιν Ἐκκλησιαστικὴν συμφωνοτέραν πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς παραδόσεις αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ μέχρις οὗ ἐπιτευχθῶσιν αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται, δὲν δυνάμεθα ἀρά γε νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα δίκαια τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ τρέψωμεν αὐτὰ εἰς δύναμιν αὐτῆς ζωοποιόν ;

Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ Α. Σ. κρίνει δικαίαν καὶ ἀπαραίτητον αὔξησίν τινα τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἱεραρχῶν. Δὲν φρονεῖ ἐν τούτοις ὅτι τῆς μερίμνης ταύτης προέχει τὸ νὰ δικαιολογοῦν ὅλοι οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐπίσκοποι τὴν ἤδη παρεχομένην εἰς αὐτοὺς μισθοδοσίαν ; Εἰς ποῖον λόγον, π.χ. στηρίζεται ἡ μισθοδοσία τοῦ Ἁγίου Χαλκίδος ; Εἰς ποῖον δὲ ἡ τοῦ Ἁγίου Νάξου, ὅστις καὶ Ἔξαρχος ἐστάλη πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Μονῆς τοῦ Μ. Σπηλαίου, ἐνῷ ἀπὸ ἐτῶν κατάκειται λησμονημένη εἰς τὰ ἀρχεῖα ἡ ὑπ' αὐτὸν ἀνακριτικὴ ἔκθεσις τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας;

Ἕτερον παράδειγμα· θέλομεν σχολῶν ἀναδιοργανώσεις πρὸς μόρφωσιν κληρικῶν τοῦ μέλλοντος. Ἀλλὰ τοῦτο τί κωλύει νὰ προσέξωμεν εἰς τοὺς κληρικοὺς τοῦ παρόντος ; Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε οἱ φέροντες κατηγορίας, αἵτινες, ἀληθεύουσαι, θὰ ἐπῆγον κατὰ τοὺς Κανόνας καθαίρεσιν. Δὲν φρονεῖ λοιπὸν ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὀφείλει νὰ ἐπιτελέσῃ διὰ τὸ παρόν, καὶ πρὸς βοήθειαν τοῦ μέλλοντος, τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην ; Καὶ κληρικοὺς δὲ ἔχομεν θεολόγους, σιγῶντας ὅμως καὶ ἀπέχοντας ἐπιμελῶς ἀπὸ τὸ κήρυγμα. Δὲν φρονεῖ λοιπὸν ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι πρὶν ἢ δημιουργήσωμεν τοὺς κήρυκας ἐφημερίους τῶν μελλόντων καιρῶν, ἀξίζει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας εἰς τὸ τί πρέπει νὰ γείνῃ διὰ τοὺς ἀφώνους Δημοσθένεις τῶν σημερινῶν χρόνων ;

Γ'). Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ σκόπιμος δρᾶσις ἑνὸς ἐπισκόπου ἔχει ἀνάγκην τῆς συμβοηθείας καταλλήλων ὀργάνων. Τοιούτων ὀργάνων τὴν μόρφωσιν θέλει καὶ ἡ Α. Σ. καὶ ὁ κ. ὑπουργὸς καὶ ἐγκρίνομεν ὅλοι. Δὲν πρέπει ὅμως ἀρά γε νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι προέχει τὸ νὰ χρησιμοποιηθῶσιν εἰς τὰς βοηθητικὰς τῶν ἐπισκόπων ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦδε ὅσοι κληρικοὶ εἶνε καταλληλότεροι πρὸς τοῦτο ; Ἐπὶ παραδείγματι· ἱεροκήρυκες σήμερον εἶνε πανταχοῦ διωρισμένοι οἱ ἱκανώτεροι καὶ οἱ μᾶλλον ζηλωταί ; — Ἕτερον παράδειγμα· ἕκαστος ἐπίσκοπος σήμερον ἔχει περὶ ἑκυτὸν τοὺς μᾶλλον εὐσεβεῖς καὶ ἀδιαβλήτους καὶ ἀξίους κληρικούς ;

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀξίζουν νὰ ἐφελκύσουν ἀπὸ τοῦδε τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν. Διότι, ἂν ἀφήσωμεν νὰ αὐξήσῃ ἡ σαπρία τοῦ παρόντος, τὸ μέλλον βκρεῖαν καὶ δυσκολοεκκαθάριστον θὰ εὕρῃ κληρονομίαν· καὶ διότι, ἀφοῦ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ δεικνύωμεν πράγματα, ἂν ἀρκεσθῶμεν μόνον εἰς λόγους, θέλομεν κραταιώσει τὴν θλιβερὰν τῆς κοινῆς γνώμης ὑπόνοιαν, ὅτι, ἂν μεταξὺ κύλικος καὶ χειλέων πολλὰ πέλῃ, ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ λόγων καὶ πραγμάτων ἁπλώνεται ἄβυσσος εὐρεῖα, καὶ ἡ περὶ τοὺς λόγους φιλοδοξία κατατρώγει τὴν περὶ τὰ πράγματα παρήγορον φιλοτιμίαν.

Ἡ νέα Ἱερὰ Σύνοδος ἐλπίζομεν ὅτι κατανοεῖ ὅλην τὴν ἀλήθειαν τῶν παρατηρήσεών μας τούτων, καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῆς βημάτων θὰ τραπῇ γενναίως ἐπὶ ἔργα ἀγαθά, καὶ διὰ τὸ καθῆκον καὶ τὴν συνείδησιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σημερινῶν καιρῶν, οἵτινες, παρ' ὅλα των τὰ σφάλματα, ἀρχίζουν νὰ κραταιώνωνται εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι τὰ ἀξιώματα τοῦ Α καὶ τοῦ Β δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀνεκτά, ὅταν δὲν δικαιολογῇ αὐτὰ ἡ ἔμπρακτος ἀξία.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙ

Τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ ἰδέα ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ἐν Ἑλλάδι ἐξέλιπεν, εἶνε πεπλανημένη. Μόνον ἀδιαφορία τις ὑπάρχει, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως λανθάνει θρησκευτικὸν ἐνδιαφέρον βαθύ, χρῆζον ἀφυπνώσεως. Καὶ ἀντὶ νὰ θρηνῶμεν διὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀδιαφορίαν, ὀφείλομεν «διὰ πραγμάτων ν' ἀναχαιτίσωμεν καὶ ἀφανίσωμεν αὐτήν». Ἰδίᾳ ὅ,τι ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ παύσῃ ν' ἀπαιτῇ ἀπὸ τὴν πολιτείαν εἶνε τοῦτο· ἡ διὰ πραγμάτων δηλονότι ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἐκδήλωσις μερίμνης καὶ στοργῆς πρὸς πᾶν τῆς Ἐκκλησίας ζήτημα.

Αἱ ἕδραι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργός, ὄξιος εὐχαριστιῶν διότι διώρισεν ἤδη τρεῖς καθηγητὰς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, θέλει παρακληθῇ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του, πληρῶν καὶ τὰς δύο ἀκόμη ὑπολειπομένας ἕδρας, τῆς ἑβραϊκῆς γλώσσης καὶ τῆς ἀπολογητικῆς.

Αἱ ἐπισκοπικαὶ ἕδραι.

Ἡ Σ. Κυβέρνησις θέλει βεβαίως προβῇ εἰς τὴν ταχεῖαν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν ἑδρῶν, ὡς καὶ τὸν διορισμὸν ἱεροκήρυκος παρ' ἑκάστῳ καὶ ἀναλόγου προσωπικοῦ πρὸς εὐχερεστέραν ἐκπλήρωσιν τῶν πολλαπλῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Ἐπίσης δίκαιον εἶνε νὰ μεριμνήσῃ περὶ ἀξιοπρεπεστέρας συντηρήσεως τῶν ἱεραρχῶν.

Τρεῖς ἔτι συστάσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Α') Ἡ περὶ μορφώσεως τοῦ κατωτέρου ἐγγάμου κλήρου ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Γερμανοῦ ἀνεγερθέντι Ἱεροδιδασκαλείῳ.

Β') Ἡ περὶ συστάσεως Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου σκοποῦντος τὴν μισθοδοσίαν τοῦ κλήρου ἐν γένει, καὶ

Γ') ἡ περὶ συγχωνεύσεως τῶν ἀνὰ τὸ Κράτος ἱερῶν μονῶν.

Ἕτερά τινα ζητήματα.

Κατὰ τὴν παροῦσαν Συνοδικὴν περίοδον θέλει προκληθῇ ἡ μέριμνα τῶν ἁγίων Συνοδικῶν, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀτόπου ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τοῦ Κράτους.

β') Ἐπὶ τῆς ἱδρύσεως σχολῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἀέν ἢ δέον νὰ κληθῶσι πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας βυζαντιακῆς οἱ ἱκανοὶ παρ' ἡμῖν πρὸς τοῦτο ἢ καὶ νὰ μετακληθῶσιν ἐκ τῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ταύτης εἰδήμονες».

γ') Ἡ Α. Σ. θέλει προτείνει πρὸς τὴν Σύνοδον ὅπως γείνῃ ἐνέργεια παρὰ τῷ ὑπουργείῳ πρὸς ἵδρυσιν τμήματος ἁγιογραφίας ἐν τῇ ἐνταῦθα Σχολῇ τῶν Τεχνῶν, ἀέν τῷ τμήματι δὲ τούτῳ νὰ διορισθῶσι καθηγηταὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ τὴν ζωγραφικὴν διδασκόντων, ἂν θεωρήσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς ἐπιτροπή ἐξ εἰδημόνων, ἢ νὰ μετακληθῶσιν ἄλλοθεν οἱ θεωρούμενοι ἔξοχοι ἁγιογράφοι, οἵτινες θέλουσι διδάσκει τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τύχωσι διπλώματος ἁγιογραφίας.»

Ἐν τέλει ἡ Α. Σ. ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν αθέλει παράσχει πλήρη τὴν ὑποστήριξίν του εἰς εὐόδωσιν ἔργων ἐπωφελῶν τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἡμῶν πράγμασιν, ἐπισπώμενος οὕτω τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἀμέριστον τοῦ Χριστιανικοῦ λαοῦ ἔπαινον.»

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΕΝ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙ

1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὑφίσταται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τοῦ 1852, ὅστις ὅμως εἶνε ἐλλιπὴς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, οὔτε τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτῆς καθορίζων ἀκριβῶς, οὔτε τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς ἱεράρχας.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπιβάλλει τὴν ριζικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ καταστατικοῦ τῆς Συνόδου νόμου κατὰ τρόπον, καθορίζοντα ἐν πάσῃ νομικῇ ἀκριβείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτῆς, καὶ τὴν σχέσιν της πρός τε τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν της ἱεράρχας.

Ἡμεῖς δηλοῦμεν, ὅτι δὲν εἴμεθα ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς πολιτείας. Ἡ ἱστορία τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μ. Κωνσταντίνου μέχρι τῆς σήμερον ἐν πάσῃ Ὀρθοδόξῳ χώρᾳ εὑρηται ἐν ἐξαρτήσει ἐκ τῆς πολιτείας.

Θεωροῦμεν, λοιπόν, ὀρθὸν ὅτι πρέπει ἰδίως νὰ μεταρρυθμισθῶσιν αἱ διατάξεις περὶ Β. Ἐπιτράπου, περὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τῶν Συνοδικῶν καὶ περὶ ἐκλογῆς τοῦ τε Μητροπολίτου καὶ τῶν διαφόρων ἱεραρχῶν τοῦ Κράτους.

Πρέπει ὡσαύτως μήτε ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν Συνοδικῶν, μήτε ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς χηρείας καὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ, καὶ τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν καὶ ἐπισκοπικῶν θρόνων, νὰ μένῃ πλέον ἐγκαταλελειμμένος εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ ἑκάστοτε Ὑπουργείου, ἀλλὰ νὰ ταχθῇ προθεσμία διὰ τοῦ Νόμου, ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ ὑποχρεῶνται νὰ ἐξασκῶσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐπιλογῆς ἐπ' αὐτῶν ἥ τε Σύνοδος καὶ ἡ Κυβέρνησις. Πρέπει νὰ δοθῇ δικαίωμά τι συμμετοχῆς καὶ εἰς τὸν λαόν, κατὰ τὰ ἀρχαῖα νόμιμα καὶ ἔθιμα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ δὴ διὰ τοῦ κλήρου ἑκάστης ἐπισκοπῆς καὶ διὰ τῶν συμβούλων ἑκάστου ἐνοριακοῦ ναοῦ, οἵτινες κεκτημένοι ὡρισμένα προσόντα, θὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν.

2. Ἐπισκοπαὶ καὶ Ἐπίσκοποι.

Εἰς 40 ἠνήρχοντο μέχρι πρὸ μικροῦ αἱ ἐπισκοπαὶ τοῦ Κράτους, ἐξ ὧν 21 διετέλουν ἐν χηρείᾳ, ἔνιαι μὲν ἀπό τινος μόνον χρόνου, αἱ πλεῖσται δὲ ἀπὸ δεκαετίας καὶ ἐπέκεινα. Καὶ ἦσαν πεπληρωμέναι ἐπισκοπαί, ἀριθμοῦσαι χωρία τινὰ μόνον, ἐνῷ ἔμενον ἄνευ ποιμενάρχων ἐπισκοπαί, ἔχουσαι εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν.

Ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης συνήγοντο δύο τινά· ἔνθεν μὲν ἡ παραλυσία, εἰς ἣν ἔχουσι περιστῇ αἱ ἐν χηρείᾳ διατελοῦσαι ἐπισκοπαί, αἵτινες διοικοῦνται ὑπὸ ἐπιτροπῶν ἀνευθύνων ὅλως· ἔνθεν δὲ τὸ δυσανάλογον ὅλως καὶ ἀντικανονικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διαιρέσεως. Φυσικὸν ἐπακολούθημα τούτου εἶνε, ὅτι ἐπεβάλλοντο κατ' ἀνάγκην αἱ ἑξῆς δύο μεταρρυθμίσεις.

Ἔπρεπεν ἐν πρώτοις νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐκκλησιαστικὸν σύστημα, τὸ ἔτι καὶ νῦν κρατοῦν ἐν Τουρκίᾳ, καθ' ὃ τοὺς ἀρχιερεῖς, ἐλλείποντας, ἀναπληροῦσι τοποτηρηταὶ τοῦ θρόνου των. Αὐτοὶ δύνανται νὰ ὑπέχωσιν εὐθύνας καὶ εἶνε εἰς θέσιν καὶ ποιμαντικὰ καθήκοντα νὰ ἐπιτελέσωσιν.

Ἔπρεπεν εἶτα ν' ἀναδιαιρεθῶσιν αἱ ἐπισκοπαὶ ἡμῶν καὶ νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς των ἀκριβῶς εἰς ὅσας διοικητικὰς περιφερείας θ' ἀναδιαιρεθῇ τὸ Κράτος, ὅπως οὕτω συμπίπτωσιν αἱ πολιτικαὶ πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς διοικήσεις, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς τε ὑπηρεσίας καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἔπρεπε προσέτι νὰ καθορισθῶσι προσόντα καὶ ἐπὶ τῶν ἐπισκόπων. Καθ' ὃν χρόνον παρὰ τῶν ὑποψηφίων ἱερέων ἀπαιτεῖται, ὡς ἐλάχιστον προσὸν γνώσεων, ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ γυμνασίου, ἀτοπώτατον εἶνε παρὰ τῶν ὑποψηφίων ἀρχιερέων νὰ μὴ ἀπαιτῆται κἂν ἀπολυτήριον δημοτικοῦ σχολείου. Ἡμεῖς θεωροῦμεν ἀπαραίτητον ἐπ' αὐτῶν τὸ πτυχίον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, πρὸς τούτῳ δὲ μακρὰν ὑπηρεσίαν, ὡς καθηγητῶν γυμνασίων ἢ θεολογικῶν Σχολῶν καὶ διευθυντῶν τούτων, πρὸς δὲ ὡς ἱεροκηρύκων, γραμματέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡγουμένων καὶ ἰδίᾳ ὡς πρωτοσυγκέλλων.

3. Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἱεροκήρυκες.

» Ἀλλ' οἱ ἐπίσκοποι μόνοι ἀδυνατοῦσι νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν πολλαπλῶν των καθηκόντων. Ἀνάγκη διὰ τοῦτο νὰ περιστοιχισθῶσι πρὸς τῷ πρωτοσυγκέλλῳ καὶ διὰ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν, τῶν καθιερωμένων ἤδη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ οἵτινες θ' ἀπαρτίζωσι τὸ ἰδιαίτερον αὐτῶν συμβούλιον καὶ τὸ Ἐπισκοπικὸν δικαστήριον.

Πρέπει νὰ προάγωνται εἰς τὰ τοιαῦτα ἀξιώματα οἱ κεκτημένοι τ' ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο προσόντα, ἰδίᾳ δὲ οἱ φέροντες πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς, καθ' ἃ θὰ ὑποδείξω ἐν τοῖς ἑπεῖτα, μισθοδοτούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, νὰ διορίζωνται ἐν ἀρχῇ μὲν ὑπὸ τῆς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ Ἐπισκόπου, εἶτα δὲ ὑπὸ τούτου, τῇ προτάσει τοῦ συσταθησομένου οὕτως ἐπισκοπικοῦ συμβουλίου καὶ δικαστηρίου καὶ ν' ἀπολύωνται μετ' ἀπόφασιν τελεσίδικον τῆς Συνόδου.

Καὶ ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ θείου λόγου ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ Ἐπίσκοποι ἀντιληπτόρων ἱεροκηρύκων, ἐν ἀρχῇ ἑνὸς καὶ σὺν τῷ χρόνῳ δύο καὶ πλειόνων κατ' ἐπαρχίαν, ἐχόντων πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ περιοδευόντων διαρκῶς τὰς ἐπισκοπάς, ἕως οὗ ἀποκτήσωμεν ἀπανταχοῦ ἱερεῖς ἀποφοίτους Θεολογικῶν Σχολῶν, δυναμένους πρὸς τῇ τελέσει τῶν Μυστηρίων καὶ τῶν ἄλλων ἱεροπραξιῶν νὰ κηρύττωσι καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτήν.

4. Οἱ Ἐφημέριοι.

» Πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει ν' ἀναδιοργανωθῶσι καὶ ἀνυψωθῶσιν εἰς ἀληθεῖς Θεολογικὰς Σχολὰς ἥ τε τοῦ Πανεπιστημίου τοιαύτη καὶ ἡ Ριζάρειος Σχολή. Οἱ πτυχιοῦχοι τούτων θὰ ἔχωσι τὰ προσόντα μετὰ πρακτικήν τινα δοκιμασίαν νὰ διορισθῶσι πάραυτα ἱεροκήρυκες, διδάσκαλοι καὶ βραδύτερον καθηγηταὶ τῶν ἱερῶν μαθημάτων, ὑποχρεούμενοι ἐν ταὐτῷ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των νὰ ἱερωθῶσιν.

Οὕτω σὺν τῷ χρόνῳ θ' ἀποκτήσωμεν ἐφημερίους, ἀνταξίους καθ' ὅλα τοῦ σημερινοῦ προσρισμοῦ των, ἐφημερίους πλήρεις ζήλου θρησκευτικοῦ κατ' ἐπίγνωσιν καὶ δυναμένους νὰ ποδηγετήσωσι τὸ διαπεπιστευμένον αὐτοῖς ποίμνιον εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετήν.

5. Αἱ Μοναὶ τοῦ Κράτους.

»Τὰ μοναστήρια ὑπῆρξαν πάλαι ποτὲ τὰ ἀσφαλέστατα προπύργια τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς πίστεως ἡμῶν καθόλου, οὔτε δὲ ἔληξεν, οὐδὲ θὰ λήξῃ τόσον ταχέως ὁ προορισμός των. Ἀλλ' ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ αὐτὰ ῥιζικῆς μεταρρυθμίσεως.

Πρέπει πρὸ παντὸς οἱ μοναχοὶ νὰ παύσωσι πλέον ἀναμιγνυόμενοι εἰς τὰ ἐγκόσμια. Πρέπει νὰ παύσωσιν ἀναστρεφόμενοι ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἄρνησις τοῦ ἀρχικοῦ προορισμοῦ των, ἀθέτησις τῆς διαβεβαιώσεως ἣν δίδουσιν ἅμα κειρόμενοι μοναχοί, καὶ ἥτις ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὅρκον.

Ταῦτα θὰ κατορθωθῶσιν, ἂν διὰ νόμου ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς διαχειρίσεώς των ἡ μεγάλη μοναστηριακὴ περιουσία καὶ ἀνατεθῇ αὕτη εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Πρέπει δὲ καὶ οὕτως αἱ μοναὶ νὰ μὴ μείνωσι καταγώγια ἀργίας καὶ πάσης συμπαρομαρτούσης αὐτῇ κακίας, ἀλλὰ νὰ

καλλιεργῶνται ἐν αὐταῖς καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ φιλολογία, ἡ ἁγιογραφία καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσική.

Θ. Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

»Πρέπει νὰ συσταθῇ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, ὅπερ ἐδρεῦον ἐν Ἀθήναις θὰ ἔχῃ διακλαδώσεις ἐν πάσῃ ἐπισκοπῇ, διατελοῦν ἐνταῦθα μὲν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ προέδρου τῆς Ι. Συνόδου, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν ἑκασταχοῦ Ἐπισκόπων, μέλη δὲ καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν.

Ψ. Αἱ ἐνορίαι.

Πρέπει αἱ ἐνορίαι διὰ νόμου νὰ καταστῶσι νομικὰ πρόσωπα, ἔχοντα ἰδίαν περιουσίαν καὶ ἰδίας προσόδους καὶ δαπάνας, ἀφοῦ, ἐνοεῖται, περιορισθῶσιν εἰς τὸν ἀπολύτως ἀναγκαῖον ἀριθμόν. Κυριωτάτη πρόσοδος των θὰ εἶνε ἡ εἰσφορὰ τῶν ἐνοριτῶν, καθ' ὃν τρόπον ἔχει καθιερωθῆ καὶ εἰσπράττεται αὕτη ἐν Ἀγγλίᾳ.

Νομίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο δύσκολον καὶ ἐπιχθὲς νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ τῶν πόλεων ἐνορῖται εἰς χρηματικήν τινα εἰσφοράν, κυμαίνουσαν ἀναλόγως τῆς περιουσίας των μεταξὺ 5—20 δρ. ἐτησίως. Πρὸς τῇ προσόδῳ ταύτῃ θὰ ἔχωσιν αἱ ἐνορίαι ἱκανὰ ἔσοδα καὶ ἐκ τοῦ μονοπωλίου τοῦ κηροῦ, καὶ ἐξ ἄλλων σπουδαίων προσόδων, ἃς οὐ τοῦ παρόντος νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα.

Τὰ ἔσοδα τῶν ἐνοριακῶν ναῶν θὰ διατίθενται, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀναγκαίων πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἐξόδων, εἰς μισθοδοσίαν τῶν ἐφημερίων, ἥτις θὰ εἶνε μὲν μικρά πως ἐν ἀρχῇ, θὰ αὐξάνῃ δὲ καθ' ὅσον διὰ τοῦ θανάτου θὰ περιορίζηται ὁ ἀριθμὸς των καὶ θὰ γίνωνται νέοι τοιοῦτοι κεκτημένοι τ' ἀνωτέρω καθοριζόμενα προσόντα».

Ἐν τέλει εἶπεν ὁ κ. Εἰταξίας.

»Ἰδού, σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα καὶ λοιποὶ ἱεράρχαι, ἐν κεφαλαίῳ τὸ ἐκκλησιαστικὸν πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεως. Ἂν νομίζετε ὅτι δι' αὐτοῦ εἶνε δυνατὸν ν' ἀνυψωθῇ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἰς τὸν μέγαν καὶ ὑψηλὸν προορισμόν της ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ὁλοκλήρου, καταστέψατε τὸ ἔργον ἡμῶν διὰ τῶν εὐλογιῶν σας συντρέχοντες καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω διαρρύθμισιν τῶν σχετικῶν νομοσχεδίων, εἰς ὃ τοχέως θὰ παρακληθῆτε ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἔστε δὲ βέβαιοι ὅτι οὕτω πως σώζοντες τὴν Ἐκκλησίαν, σώζετε καὶ τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐκ τῶν ἐπιπεπειλούντων αὐτὸ πολλῶν καὶ παντοίων κινδύνων· διότι κατ' ἐμὲ εἰς τὴν παραμέλησιν τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλεται ὄχι μόνον μέρος τῆς λυπηρᾶς ἡμῶν καταστάσεως καὶ τῶν παντοίων ἀτυχημάτων, ἀλλὰ σχεδὸν τὸ ὅλον. Εἴη ὁ Κύριος βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ ἐν τῷ ἔργῳ ἡμῶν δι' εὐχῶν ὑμῶν ἁγίων».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΛΟΥΔΗΓΕΡΗ

Η ΑΡΕΤΗ ΤΗΣ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΕΩΣ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται,

Μία φοβερὰ ἁμαρτία, ἡ ὁποία ἐμποδίζει ἡμᾶς ἀπὸ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀφαιρεῖ καὶ καταστρέφει τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, εἶνε ἡ φιλαυτία.

Λέγουν ὅτι φιλαυτία εἶνε ὑπερβολικὴ ἀγάπη τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον εἶνε φαινόμενον καὶ οὐχὶ πρᾶγμα· διότι ἡ φιλαυτία, ἀποκλείουσα τοὺς ὅρους τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, εἶνε μῖσος καὶ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας, μᾶς καθιστᾷ δὲ γυμνοὺς ἀπὸ εὐγενῶν συναισθημάτων καὶ πρὸς πάντας μισητοὺς καὶ ἀπεχθεῖς, ἑπομένως πραγματικῶς δυστυχεῖς καὶ ἀθλίους.

Ἡ φιλαυτία συμφώνως μὲ ταῦτα δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο εἰ μὴ ἔχθρα καὶ βλάβη καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ πρὸς τὸν ἑαυτόν μας· ἑπομένως κάλλιστα δύναται νὰ ὀνομασθῇ χαρακτηριστικώτερον φιλοκακία.

Κατὰ τῆς φοβερωτάτης αὐτῆς κακίας ἐξεφώνησεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν κεραυνοβόλον λόγον ἐν τῷ προχθεσινῷ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ Εὐαγγελίῳ. Διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ ὁ Κύριος μᾶς συνιστᾷ ὡς ἀντιδραστικὸν φάρμακον κατὰ τῆς φιλαυτίας τὴν σπουδαιοτάτην ἀρετὴν τῆς αὐταπαρνήσεως. «Ὅποιος, λέγει, θέλει νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ ἂς λάβῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ (ἂς καταδαμάσῃ τὰ πάθη αὐτοῦ καὶ τὰς ἐπιθυμίας) καὶ ἂς ἔλθῃ μαζί μου».

Ἀλλὰ καὶ ἡ αὐταπαρνησία δὲν εἶνε, ὅπως κοινῶς νομίζεται, θυσία καὶ βλάβη τοῦ ἑαυτοῦ μας πρὸς ὠφέλειαν ἄλλων, ἀλλὰ πολὺ τοὐναντίον· διότι ἡ ἀρετὴ αὕτη εἶνε τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον, καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς κατὰ φυσικὴν συνέπειαν· τό, νὰ ἀπαρνηθῶμεν τὸν ἑαυτόν μας, καὶ, νὰ πάρωμεν τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, τὸ ὁποῖον μᾶς παραγγέλλει ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, σημαίνουσι τὴν ἀποφυγὴν καὶ ἄρνησιν πάσης κακίας καὶ ἀδυναμίας διὰ τῆς ἠθικῆς δυνάμεως καὶ τοῦ κράτους, τὰ ὁποῖα συμβολίζει ὁ Σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος.

Οἱ ἄγευστοι καὶ παντελῶς ἄμοιροι τῶν πνευματικῶν ἀνθρωποι βεβαίως δὲν δύνανται νὰ ἐξυψωθῶσιν ὑπεράνω τῶν ὁρίων τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς αἰσθητικότητος, οὐδὲ νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν σοβαρωτάτων αὐτῶν διδαγμάτων τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ τούτου ἕνεκεν ἀμβλυωποῦντες θεωροῦν τὸ κέρδος ὡς ζημίαν καὶ τὴν ζημίαν ὡς κέρδος. Τὴν τοιαύτην πρόληψιν τῶν πολλῶν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀρετῆς τῆς αὐταπαρνήσεως ἐλέγχων ὁ Σωτὴρ λέγει· «ὅποιος θέλει νὰ σώσῃ τὴν ψυχήν του, δηλαδὴ τὴν ἰδίαν του ζωήν, θὰ τὴν χάσῃ· ὅποιος δὲ ἤθελε τὴν χάσει χάριν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, αὐτὸς θὰ τὴν σώσῃ».

Κατὰ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Χριστοῦ, ἐπιβεβεβαιουμένους ὑπὸ τῆς πείρας καὶ τῶν πραγμάτων, ἡ αὐταπάρνησις

εἶνε φαινομένη θυσία καὶ ἄρνησις τοῦ ἑαυτοῦ μας, πράγματι δμως εἶνε τὸ ἐπικερδέστατον ἠθικὸν ἐμπόριον διὰ τὸν θεοειδῆ ἄνθρωπον· ἑπομένως εἶνε ἡ μεγίστη καὶ καλῶς νοουμένη ἀγάπη καὶ στοργὴ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἑαυτόν του.

Ἡ αὐταπάρνησις ἄπαγε! δὲν εἶνε θυσία τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἀλλὰ τῶν εὐτελεστέρων ἀντικειμένων μας πρὸς σωτηρίαν τῶν τιμαλφεστάτων, πρὸς ὕψιστον καὶ ἀνυπολόγιστον ἠθικὸν κέρδος, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ μόνον πραγματικόν, τὸ μόνον ἀναφαίρετον καὶ ἀθάνατον.

Συνηθέστατα εἰς τὰς κοινωνίας, αἱ ὁποῖαι βαδίζουσι κατωφερῆ δρόμον, καὶ τὸ ἄκουσμα αὐτὸ τῆς λέξεως αὐταπάρνησις τρομάζει καὶ εἰς φυγὴν τρέπει τοὺς πολλούς, οὐχὶ δὲ σπανίως ἀκούομεν «δὲν δύναμαι νὰ ἔχω τὴν αὐταπάρνησιν ποῦ διδάσκει τὸ Εὐαγγέλιον», «δὲν μὲ συμφέρει τὸ τοιοῦτον», τὰ ὁποῖα εἶνε βλάσφημα καὶ ἀνοητότατα, διότι οἱ λόγοι οὗτοι ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὸ «δὲν δύναμαι νὰ ἀγαπῶ καὶ νὰ σέβωμαι πραγματικῶς τὸν ἑαυτόν μου», «δὲν μὲ συμφέρει ἡ τιμή!» «Τὴν ἀλήθειαν ταύτην θὰ τὴν πιστωθῶμεν, ἐὰν κατέλθωμεν εἰς τὰ πράγματα, ἂν λ. χ. λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ἀπὸ τὸν ἔμπορον καὶ τὸν χρηματιστὴν ἡ ἀρετὴ τῆς αὐταπαρνήσεως δὲν ἀπαιτεῖ τὴν θυσίαν τοῦ νομίμου κέρδους, ἀλλὰ τὴν θυσίαν τῆς αἰσχροκερδείας καὶ τοκογλυφίας, τὴν σωτηρίαν δηλ. αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ στίγματος τοῦ αἰσχροκερδοῦς καὶ τοκογλύφου. Ὁμοίως ἀπὸ τοὺς φιλοδοξοῦντας διαφόρους ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας δὲν ἀπαιτεῖ τὴν θυσίαν τῆς καλῶς νοουμένης φιλοτιμίας καὶ εὐγενοῦς φιλοδοξίας, ἀλλὰ τὴν καθαίρεσιν τῆς ὀλεθρίας ἀρχομανίας τῶν πολλῶν, διότι αὕτη οὐσιωδῶς τὰ μὲν θύματά της ἄγει εἰς τὴν ἀδοξίαν καὶ ἀτιμίαν, τὰ δὲ ἔθνη εἰς τὰ ὁποῖα πλεονάζουν οἱ τοιοῦτοι, εἰς τὰ δεσμὰ τῆς διττῆς δουλείας.

Ἐν γένει δὲ ἀπὸ πάντα ἄνθρωπον ἡ εἰρημένη ἀρετὴ ἀπαιτεῖ καθαρισμὸν ἀπὸ πάσης ἠθικῆς κηλῖδος, διότι οἱ ζῶντες μὲ ἠθικὰ στίγματα ἀποθνήσκουσι καθ' ἡμέραν καὶ κάθε στιγμήν, ἐκτὸς πλέον ἐὰν ἡ συνήθεια τοῦ ἐστιγματισμένου βίου τοὺς ἔκαμεν ἀναίσθητα κτήνη, περὶ τῶν ὁποίων δὲν πρόκειται λόγος ἐνταῦθα.

Προκειμένου δὲ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐπικαθήσῃ κηλίς τις ἀνεξάλειπτος, διὰ μίαν π.χ. ἀποφυγὴν τοῦ καθήκοντος ἢ δι' οἵαν δήποτε προδοσίαν καὶ ἀτιμίαν, προτιμητέος εἶνε ὁ θάνατος· διότι εἰς τοιαύτας περιστάσεις αὐτὸς εἶνε ζωή, τιμὴ καὶ δόξα ἀθάνατος.

Αἱ ρηθεῖσαι αὗται ἀλήθειαι περὶ τῆς σπουδαιοτάτης ἀρετῆς τῆς αὐταπαρνήσεως εἶνε ἀκαταμάχητοι, διότι μαρτυροῦνται ὑπὸ τῶν δύο ἀδιαβλήτων πηγῶν, τῆς ἱστορίας τῆς Πίστεως καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Η ΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Β'

(Βλέπε προηγούμενον φύλλον)

Δευτέρα τροφὴ τῆς λογικῆς καὶ πνευματικῆς τοῦ Χριστιανοῦ ψυχῆς εἶνε ἡ προσευχὴ καὶ ἡ μετάληψις τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Θεανθρώπου ἡμῶν Σωτῆρος. Ἡ προσευχή, ἥτις εἶνε τὸ μὲν «ἔκχυσις τῆς ψυχῆς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου» (Α' Βασιλ. α, 15) τὸ δὲ «ὁμιλία τις ἐνθεος καὶ συνουσία νοερὰ τοῦ πάντων καλλίστου καὶ τιμιωτάτου» (Φωτίου ἐπιστ. ς' καὶ ΚΒ'), εἶνε τροφὴ τῆς λογικῆς τοῦ χριστιανοῦ ψυχῆς, διότι διὰ τῆς προσευχῆς ἵσταται, ὡς εἰπεῖν, ὁ Χριστιανὸς ἐν τῷ πνευματικῷ κόσμῳ καὶ μελετᾷ νοερῶς τὸν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ τελειότητας καὶ τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ἡ προσευχὴ εἶνε ἀναγκαιοτάτη τροφή. Ἄνευ ταύτης ἡ ψυχὴ εὑρίσκεται ἐν πνευματικῇ ἀτροφίᾳ καὶ μαρασμῷ, ἐν νεκρότητι. Ἄνευ τῆς προσευχῆς ἡ λογικὴ ψυχὴ ἀτονεῖ, μαραίνεται καὶ ἥκιστα ζῇ τὴν πνευματικὴν καὶ σφριγῶσαν κατὰ Θεὸν ζωήν. Διὰ τοῦτο συνιστᾶται ὑπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις οὐ μόνον προσηύχετο συνεχῶς ἀλλὰ καὶ ἐδίδαξε καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀληθοῦς καὶ καρποφόρου προσευχῆς. Οὕτω ἔπραξαν καὶ οἱ ἀτρέμητοι Αὐτοῦ Ἀπόστολοι καὶ Θεσπέσιοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες, οἵτινες τρεφόμενοι τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς ἐν ταῖς Ἁγ. Γραφαῖς καὶ διὰ τῆς προσευχῆς ρωννύμενοι, ἐνίκων κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, καὶ πᾶσαν μὲν γῆν, πᾶσαν δὲ θάλασσαν καὶ νήσους ἐπλήρωσαν καὶ ἠπείρους ἐκ τῶν ἀειμνήστων τροπαίων τῆς εὐσεβείας. Πλὴν ἡ προσευχὴ τότε εἶνε καρποφόρος καὶ ἀληθινὴ τροφὴ τρέφουσα καὶ ζωογονοῦσα τὸν Χριστιανόν, ὅταν γίνηται μετὰ συναισθήσεως καὶ κατανύξεως, διότι ὁ Θεὸς πάντως δὲν ἀκούει φωνῶν ἀσυναρτήτων πολλάκις καὶ ἀκαταλήπτων, ἀλλὰ τῆς καρδίας καὶ τῆς ἀγαθῆς διαθέσεως. «Μὴ τῷ σχήματι τοῦ σώματος μηδὲ τῇ κραυγῇ τῆς φωνῆς ἀλλὰ τῇ προθυμίᾳ τῆς γνώμης τὰς εὐχὰς ποιώμεθα» (Χρυσοστ. ὁμιλ. 198 Ματθ. πόλ. καὶ Κυπριαν. de oration.)

Ἀλλ' ἡ σπουδαιοτάτη καὶ ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἀληθῆ χριστιανὸν τροφὴ εἶνε ἀναντιρρήτως αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπερ ἐν τῇ ἀπείρῳ καὶ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ ἀγαθότητι παρέχει ἡμῖν τοῖς χριστιανοῖς. Ἡ ψυχή, ἡ πνευματική, ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τροφῆς πνευματικῆς, ὅπως τοῦτο μὲν εὑρίσκηται ἐν ὑγιείᾳ, τοῦτο δέ, θερμοτέρα γιγνομένη καὶ ρωννυμένη, δυνηθῇ νὰ ἐπιτελέσῃ τὰ ὑψηλὰ αὐτῆς καθήκοντα καὶ βαδίσῃ ἐν τῇ ἕξῃ τοῦ ἁγιασμοῦ. Ἡ ψυχὴ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν εὑρισκομένη ἐν νοσώδει καταστάσει δέον νὰ θεραπευθῇ καὶ νὰ ἐνισχυθῇ πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ ἠθικοῦ ἀγαθοῦ. Ἡ βρῶσις τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐπιρρώννυσι τὰς καλὰς τῆς ψυχῆς κλίσεις καὶ διαθέσεις καὶ ζῇ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ἥτις φέρει καὶ τὴν αἰώνιον ζωήν. «Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ» (Ἰωαν. ς' 57). Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον» (αὐτόθι).

Διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἀχράντων μυστηρίων ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς ἑνοῦται μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις ζῇ ἐν αὐτῷ καὶ κατορθοῖ οὕτω νὰ κατασβέσῃ τὰ σφοδρὰ καὶ περιμανῆ κύματα τῶν κακῶν διαθέσεων, διότι ἐνισχύεται διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεανθρώπου, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲν πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν ἔργον δυνάμεθα νὰ πράξωμεν. Ὀφείλει κατὰ ταῦτα

καὶ κατὰ τοὺς κανόνας ὁ χριστιανὸς νὰ μεταλαμβάνῃ ὁσάκις ἂν φοιτᾷ εἰς τὴν λειτουργίαν, ἤτοι πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν (Καν. Ἀποστ. Θ. τῆς ἐν Ἀντιοχ. 6', Τιμοθ. γ'), διότι λαμβάνει ἑκάστοτε ἀεὶ μείζονα πνευματικὴν ζωὴν ἐν Κυρίῳ καὶ δύναμιν εἰς πλήρωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. Πρὸς δὲ τούτοις καθαρίζεται διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ πάσης ἐν τῷ μεταξὺ ἁμαρτίας (Α' Ἰωαν. α', 7) καὶ γίνεται ἓν μετ' αὐτοῦ καὶ ζῇ δι' αὐτόν (Ἰωαν. 6, 53. 56, 57). Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ πεῖρα τῶν μυριάδων χριστιανῶν, οἵτινες ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας καὶ κατώρθωσαν νὰ πραγματώσωσι τὸ ἰδεῶδες τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου. Ἡ ἠθικὴ τοῦ χριστιανισμοῦ δὲν εἶνε ἄγονος καὶ ἄκαρπος, ἀλλὰ δύναμις καὶ ζωὴ καὶ φῶς.

Διὰ τῆς ἠθικῆς τοῦ χριστιανισμοῦ ἐξημερώθηκαν τὰ βάρβαρα ἔθνη καὶ ἡ ἀνθρωπότης μετέστη ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας τοῦ ὡραίου εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, διότι ἐξεχύθησαν ἀμφιλαφῶς ζῶντος ὕδατος ρεῖθρα, ἅτινα τὰς διψώσας ψυχὰς ἐπήρδευσαν, καὶ τότε κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ πνευματικὴ καρποφορία ἀρίδηλος ἐξεφάνη καὶ τῶν μεγάλων ἀρετῶν τὰ μυρίπνοα ἄνθη τὴν οἰκουμένην εὐωδίας ἐνέπλησαν. Οἱ χριστιανοὶ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπέβησαν ἄγγελοι ἐπὶ τῆς γῆς ἢ ὡς λέγει ὁ ἄγνωστος τῆς πρὸς Διόγνητον ἐπιστολῆς «ἐν σαρκὶ τυγχάνουσιν ἀλλ' οὐ κατὰ σάρκα ζῶσιν· ἐπὶ γῆς διατρίβουσιν ἀλλ' ἐν οὐρανῷ πολιτεύονται». Ναί, τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ἀληθεῖς μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, διότι ἐνεδυναμοῦντο διὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ἀηττήτου τροφῆς, τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ κατώρθουν οὕτω τὰ πεπυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ νὰ κατασβεννύωσιν. «Ὁ ἐπιούσιος ἄρτος» πάλαι τε καὶ νῦν τῶν ἀληθῶν χριστιανῶν εἶνε ἡ μετάληψις τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἡ ἐκκλησία ἐν ἑκάστῃ θείᾳ λειτουργίᾳ προσκαλεῖ τοὺς χριστιανοὺς διὰ τοῦ ἱερέως φωνοῦντος «μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε». Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μάλιστα Ἐκκλησίᾳ μετέφερον οἱ διάκονοι τὴν ζωοπάροχον ταύτην τροφὴν εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων, οἵτινες δι' εὐλόγους αἰτίας δὲν μετέβαινον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ «καὶ ἡ διάδοσις καὶ μετάληψις ἀπὸ τῶν εὐχαριστηθέντων ἑκάστῳ γίνεται, καὶ τοῖς οὐ παροῦσι διὰ τῶν διακόνων πέμπεται» (Ἀπολογ. Α' καὶ Γ'), λέγει ὁ Ἰουστῖνος, φιλόσοφος καὶ μάρτυς.

Καὶ ἡμεῖς κατὰ ταῦτα ὀφείλομεν νὰ τρεφώμεθα διὰ ὑγιῶν καὶ στερεῶν τροφῶν, ὅπως αὐξήσωμεν ἐν Χριστῷ καὶ ἀποβάλωμεν «τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ» (Κολασ. γ' 10...) διότι οὕτω μόνον θὰ ἐνδυθῶμεν «ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι, πραότητα, μακροθυμίαν», καὶ τότε θὰ εἶνε «τὰ πάντα ἐν πᾶσι Χριστός» (αὐτόθι) καὶ θὰ δυνηθῶμεν ἁγιασθέντες ν' ἀπολαύσωμεν τῆς αἰωνίου μακαριότητος ἐν τῷ μέλλοντι βίῳ.

Πολύκαρπος Ι. Συνοδινὸς
ἱεροκῆρυξ.

ΑΙ ΘΛΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ

Ποία ἦτο ἡ ζωὴ τοῦ Ἀβραάμ, ἕως οὗ ἔγεινεν ἑβδομήκοντα ἐτῶν, κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς. Διότι ὁ Μωυσῆς μόνον τὰ κατόπιν μᾶς διηγήθη.

Ἐπόμενον ὅμως εἶνε νὰ ἔπασχε τὰ ἴδια μὲ τὸν Νῶε, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι μόνος αὐτὸς ἤθελε νὰ μένῃ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος, μεταξὺ τόσων ἀσεβῶν καὶ βαρβάρων.

Ἀλλὰ ἂς ἀφήσωμεν αὐτὰ τώρα, καὶ ἂς ἀρχίσωμεν τὸν περὶ Ἀβραὰμ λόγον ἀπὸ τὸν καιρόν, κατὰ τὸν ὁποῖον διετάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸν ν' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα του γῆν τῶν Χαλδαίων.

Πόσον ἡ γῆ αὐτὴ ἀπεῖχεν ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην;

Ποία ἦτο ἡ τότε κατασκευὴ καὶ κατάστασις τῶν δρόμων;

Πῶς ἐγίνετο ἡ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπικοινωνία;

Καὶ πῶς ἔζων καὶ ἐφέροντο ἀναμεταξύ των;

Ὁ Μωυσῆς ὅλα ταῦτα ἐξέφρασε μὲ ὀλίγα λόγια.

Καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἀμέσως ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ θὰ ἠπατώμεθα, ἂν ἐνομίζομεν διὰ τοῦτο ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς ἐστάθη εὔκολος.

Ἡ μὲν ἀπόστασις, καθὼς βεβαιώνουν ὅσοι γνωρίζουν, ἀπὸ τὴν γῆν τῶν Χαλδαίων ἕως τὴν γῆν τῆς Παλαιστίνης, ἦτο ἕως ἑβδομήκοντα ἡμερῶν. Τόση δὲ εἶνε καὶ σήμερον.

Ἀλλ' ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ κατάστασις τῶν δρόμων παρῆλλαξεν ἔκτοτε πολύ.

Σήμερον ἔχουν ἱδρυθῆ ἐν τῷ μεταξὺ συνεχεῖς σταθμοί. Καὶ πόλεις δὲ ὑπάρχουν καὶ ἀγροί. Ἐκτὸς τούτων, εἰς τὸν δρόμον πολλοὺς θὰ συναντήσῃ τις ὁδοιπόρους, τὸ ὁποῖον καὶ ἀσφάλειαν φέρει καὶ παρηγορίαν.

Οὐδὲ εἶνε μόνα ταῦτα. Εἰς ἀποστάσεις διαφόρους, ἕως χιλίων βημάτων, ἔχουν κτίσῃ κατοικίας, εἰς τὰς ὁποίας εἶνε ἐγκατεστημένοι φύλακες, ἡ δὲ ἀγρυπνία αὐτῶν εἶνε ἐμπτίδιον μέγα καὶ προπύργιον κατὰ τῶν κακούργων.

Ἐνῷ τότε τίποτε δὲν ὑπῆρχεν ἀπὸ ὅλα ταῦτα. Καὶ συνοδοιπόρον ἀκόμη, κάπου κάπου, καὶ πολὺ ἀργά, καὶ σπανίως ἠδύνατό τις νὰ συναντήσῃ.

Ἀντὶ δὲ δρόμου, ὁμαλοῦ ἢ ὑποφερτοῦ, μονοπάτι εἶχεν ἐμπρός του ὁ Ἀβραάμ, ἀνώμαλον, δύσκολον, τραχύ, καὶ πλέον ἐπικίνδυνος ἦτο ἡ ὁδοιπορία του παρὰ ἐὰν εἶχε νὰ περάσῃ βάραθρα καὶ νὰ διαβῇ κρημνούς.

Καὶ εἰς τοὺς κινδύνους αὐτοὺς ἄλλοι προσετίθεντο.

Διότι τότε διεσπαρμένοι ἦσαν οἱ ἄνθρωποι καὶ πολέμιοι ἀναμεταξύ των, μόλις δὲ διέφευγεν ὁ Ἀβραὰμ τούτους τοὺς ἐχθρούς, ἐνέπιπτεν εἰς ἄλλους, καὶ εὑρισκόμενος τώρα εἰς μέρη, ὅπου πολλοὶ ἐξουσίαζον ἀσύμφωνοι ἀναμεταξύ των, ἤρχετο κατόπιν ἀλλοῦ, ὅπου ἐπεκράτει ἐντελὴς ἀναρχία.

Καὶ μήπως ἐφοβεῖτο καὶ ἔτρεμε μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του;

Ἀλλ' εἶχεν ἐκεῖνος μυρίους ἄλλους φόβους καὶ τρόμους, διὰ τὸν πατέρα του, καὶ διὰ τὴν γυναῖκά του, καὶ διὰ τὸν ἀνεψιόν του.

Καὶ σιμὰ εἰς τούτους, καὶ τὴν μέριμναν εἶχε διὰ τόπους δούλους, τοὺς ὁποίους δυσκόλως θὰ ἐκυβέρνα καὶ εἰς τὸν τόπον των, δυσκολώτερον δὲ τώρα βεβαίως, ὅτε ἐπλανῶντο διαρκῶς καὶ ἐφέροντο ἐπάνω εἰς ξένην γῆν.

Καὶ ἡ βάσανος δὲν ἔστεκεν ἕως ἐδῶ.

Διότι ὁ Ἀβραὰμ ἐπλανᾶτο καὶ ὡδοιπόρει, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ ἔμελλε νὰ σταθῇ.

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν τῷ εἶπεν ὡρισμένως, πήγαινε εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν γῆν, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ ἀορίστως τῷ εἶπε, πήγαινε εἰς γῆν, τὴν ὁποίαν θά σοι δείξω. Ἑπομένως ὁ Ἀβραὰμ ἄφινε τὸν νοῦν του νὰ περιγυρνᾷ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, καὶ ἐδέχετο πολὺν θόρυβον εἰς τὴν ψυχήν του, ἐπειδὴ πούποτε ὁ λογισμός του δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἠναγκάζετο νὰ κάμνῃ συμπερασμοὺς ἀτελειώτους καὶ νὰ ζῇ εἰς μίαν διαδοχὴν συνεχῆ ὑποψιῶν ποικίλων καὶ μεριμνῶν. Ἑπόμενον δὲ εἶνε ὅτι θὰ τὸν ἐβασάνιζε καὶ ἡ ἰδέα μὴ φθάσῃ, ἀπὸ πλάνης εἰς πλάνην, καὶ ἀπὸ ὁδοιπορίας εἰς ὁδοιπορίαν, εἰς αὐτὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς· ὥστε, καὶ ἂν ἐπὶ τέλους δὲν διῆλθεν ὅλην τὴν γῆν, ἀλλ' ἡ ψυχή του ὑπέμεινε τὸ βάρος τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ πιθανοῦ τῆς τοιαύτης ὁδοιπορίας.

Καὶ ἂν δὲ πάλιν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἐπερίμενε τόσον μακρὸν νὰ κάμῃ δρόμον, ἀλλ' ἤρκει μόνον τὸ ἀπροσδιόριστον τοῦ θείου προστάγματος καὶ ἡ ἄγνοια τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἔστεκε, διὰ νὰ βασανίζηται ἡ ψυχή του. Διότι, ὅταν ἠξεύρωμεν ὡρισμένως τί εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχομεν νὰ ὑποστῶμεν, προετοιμαζόμεθα πρὸς τοῦτο, καί, ὅσον βαρὺ καὶ ἂν εἶνε, ἐλαφρότερον μᾶς φαίνεται· ὅταν ὅμως ἔχωμεν ἀπέναντί μας τὸ ἄδηλον, καὶ τώρα μὲν καλὰ περιμένομεν, τώρα δὲ τὰ ἐναντία, ὁ λογισμός μας τότε γίνεται ἅρμαιον τῆς τρικυμίας τῆς ἀμφιβολίας, καὶ ὑποφέρει πολύ, ἔστω καὶ ἂν ἐπὶ τέλους τὸ πραγματικὸν κακὸν φανῇ πολὺ ἀσήμαντον καὶ ἐλαφρόν.

Καὶ ἦλθε μέν, κατόπιν πολυχρονίου καὶ κοπιώδους περιπλανήσεως καὶ φόβων πολλῶν καὶ τρόμων, εἰς τὰ ὅρια τῆς Παλαιστίνης· ἀλλ' ἀκριβῶς ὅτε ἤλπισε ν' ἀναπαυθῇ, τότε πρὸ πάντων μεγαλήτερον εὗρε τὸν χειμῶνα, μέσα εἰς τὸν λιμένα αὐτόν. Καὶ ἠξεύρομεν ὅλοι πόσον εἶνε ὀδυνηρὸν ὑπὲρ ὅλα καὶ ἀφόρητον, ὅταν νομίσῃ τις ὅτι ἀπηλλάχθη ἀπὸ τὰς δυσκολίας καὶ εἰς τὸ τέλος ἔφθασε, καὶ ἀπέβαλε πλέον κάθε φροντίδα καὶ μέριμναν, ἔξαφνα πάλιν ν' ἀρχίσῃ τὰ ἴδια καὶ νὰ ἐμπέσῃ εἰς σειρὰν ἄλλων δυσκολιῶν.

Καὶ ὁ χειμών, ὁ ἐξαφνικὸς καὶ δεινός, ὁ ὁποῖος τὸν Ἀβραὰμ πάλιν εὗρεν, ἦτο γενικὴ καὶ σφοδρὰ πεῖνα καθ' ὅλην τὴν Παλαιστίνην, ἥτις τὸν ἔκαμε νὰ σηκωθῇ ἀπ' ἐκεῖ ἀμέσως καὶ νὰ καταβῇ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Καὶ ὅταν ἐδῶ ἦλθε, καὶ ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὸ κακόν, ἄλλη συμφορὰ ἀμέσως τὸν εὗρε, πολὺ βαρυτέρα ἀπὸ τὴν πεῖναν.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

Διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον σπεύδομεν νὰ προτάξωμεν ὅτι δὲν πρόκειται διόλου περὶ ἐκείνων, οἵτινες δυνατὸν νὰ κηλιδωνῶσιν ὅτι ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τρέπηται εἰς οἶκον ἐμπορίου. Πρόκειται ἁπλῶς περὶ τῆς εὐεργετικῆς καὶ σωτηρίου ἐπιρροῆς, τὴν ὁποίαν ἡ θρησκευτική, ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἀγάπῃ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, μόρφωσις τῶν ἑλλήνων πολιτῶν, ἠδύνατο νὰ ἐξασκήσῃ καὶ ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς βιομηχανίας ἡμῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου.

Τὴν πρὸς τοῦτο ἀφορμὴν μᾶς ἔδωκεν ἓν ἀρθρίδιον τοῦ κ. Νικολάου Σελᾶ εἰς τὸ «Ἐμπρὸς» τῆς 20 Σεπτεμβρίου, γραμμένον μὲ ὅλην τὴν βραχυλόγον ἀλλ' ἰσχυρὰν ἐκφραστικότητα, ἥτις διακρίνει τὸν λόγον τοῦ ἐγκρίτου βιομηχάνου.

Ἰδοὺ τὸ ἀρθρίδιον, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον καὶ ἡ νοθεία τῶν προϊόντων μας».

«Ἡ νοθευθεῖσα βαφή, περὶ ἧς κάμνετε λόγον εἰς τὸ χθεσινὸν φύλλον σας, εἶνε τὸ πρινοκόκκι. Οἱ κόκκοι οὗτοι τοῦ πρίνου συνελέγοντο παρὰ παίδων καὶ κορασίων εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας, ἐστέλλοντο δὲ κατόπιν πρὸς πώλησιν εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τύνιδα, ἔνθα ἐλειτούργουν παμμέγιστα βαφεῖα ἐρεσίων.

»Ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν κόκκων τούτων πολλαὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων φράγκων εἰσήγοντο εἰς τὸν νομὸν Ἀρκαδίας, πᾶσαι δὲ αἱ χώρικαι τῶν μερῶν ἐκείνων ἐκ τοῦ πόρου τούτου ἐβίουν ἐν ἀνέσει.

»Ἡ νοθεία ἐγένετο διὰ τῆς ἀναμίξεως τῶν κόκκων μετὰ ρηνισμάτων σιδήρου. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῆς ἔπαυσεν ἡ ἀγορὰ ἑλληνικοῦ πρινοκοκκίου, ὁ δὲ πόρος οὗτος διὰ τὰς πτωχὰς τῆς Ἀρκαδίας χωρικὰς διὰ παντὸς ἐξέλιπε.

»Νοθεία μεγίστας ζημίας ἐπενεγκοῦσα εἰς τοὺς Ἀργείους καπνοπαραγωγούς, ἐγένετο καὶ εἰς τοὺς καπνοὺς τῆς Ἀργολίδος.

»Ἐκ τούτων εἶχεν ἀρχίσει νὰ προμηθεύηται εἰς πολὺ καλὰς τιμὰς τὸ γαλλικὸν μονοπώλιον, ἀλλ' ἀσυνείδητοί τινες, μὴ ἀρκούμενοι νὰ πωλῶσι μόνον τὸ βάρος τοῦ καπνοῦ των, εἰσήγαγον ἐντὸς τῶν δεμάτων λίθους. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι τὸ μονοπώλιον ἀπέκλεισε τοὺς καπνοὺς τῆς Ἀργολίδος, ἔκτοτε δὲ οἱ παραγωγοὶ τῆς περιφερείας ταύτης ἐπῆραν τὸν κατήφορον.

»Ἄλλη νοθεία, ἀνυπολόγιστον προξενήσασα ζημίαν εἰς τὰ συμφέροντα ὅλου τοῦ Κράτους, εἶνε ἡ τῶν οἴνων τῆς Εὐβοίας καὶ Ἑπτανήσου, τῶν προωρισμένων δι' ἐξαγωγήν. Εἰς τὴν νοθείαν ταύτην συνέπραξεν ἡ θάλασσα.

»Καὶ ἵνα μὴ μείνῃ ἑλληνικὸν προϊὸν ἀνόθευτον, ἀναφέρω καὶ τὴν νοθείαν τοῦ ἐλαίου, οὗτινος ἡ χρῆσις διὰ τὰ ἀπειράριθμα κανδήλια τῶν ρωσσικῶν ἐκκλησιῶν αὐστηρῶς ἀπηγορεύθη παρὰ τῆς ρωσσικῆς Συνόδου.

»Προσθέσατε εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς νοθείας καὶ τὴν τῆς σταφίδος καὶ ἔχατε τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, διατί κατηντήσαμεν εἰς αὐτὰ τὰ χάλια.»

Καὶ ἐρωτῶμεν ἡμεῖς ἤδη τίς πταίει;

Βεβαίως καὶ ἡ τυφλὴ αἰσχροκέρδεια τοῦ ἀτόμου, ἥτις δι' ἓν πρόσκαιρον κέρδος καταστρέφει εἰς τὸ διαρκὲς ὁλοκλήρους ἐπαγγελματικὰς τάξεις ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου.

Καὶ τὴν εὐθύνην βαρεῖαν ὑπέχει καὶ ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία, ἥτις διὰ τῆς ἀνοχῆς της ἐκτείνει τὴν προστατευτικὴν σκιάν της ἐπὶ τῶν νοθευτῶν καὶ τῶν κατεργαρέων παντὸς εἴδους.

Οὐδ' εἶνε ἀπηλλαγμέναι πάσης μορφῆς αὐταί αἱ ἐκ τῶν τοιούτων πράξεων βλαπτόμεναι τάξεις, αἵτινες δὲν ἐξεγείρονται καὶ δὲν συνασπίζονται, ἵνα συμπνίξωσι δι' αἰτήσεως νομοθετημάτων καὶ ἐπαγρυπνήσεως τῆς πολιτείας τὰς τόσον ὀλεθρίους ἀθεμιτουργίας.

Ἀλλ' ὅλα τὰ τοιαῦτα ἄτοπα θὰ προελαμβάνοντο, ἐὰν ἄλλη ἦτο ἡ θρησκευτικὴ μόρφωσις τῶν ἑλλήνων πολιτῶν. Ἡ χριστιανικὴ ἐλευθερία τότε θὰ ἐθεώρει ἀναξίους ἑαυτῆς τοιαύτας αἰσχροπραξίας, ἡ δὲ εὐθύτης, ἡ φιλαλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἡμῶν θὰ ἐπέσυρον ὅλην τὴν πίστιν τῶν ξένων εἰς τὴν ἀγνότητα καὶ τὸ ἄδολον τῶν ἑλληνικῶν πρεσβύτων.

Καὶ ἐὰν ἀκόμη ψηφισθῶσι νομοθετήματα κατὰ τῶν ἀπατεώνων καὶ τῶν νοθευτῶν, ἡ ἀσφάλεια δὲν θὰ ἐπέλθῃ καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη δὲν θ' ἀποκατασταθῇ πλήρης, ἐὰν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐμπόρων δὲν ἐξεγερθῇ ῥδελυγμία κατὰ τῶν τοιούτου εἴδους δόλων, καὶ οἱ ἐγκλήματίαι δὲν τεθῶσιν, ὡς λεπροί, ἐκτὸς τῶν κοινωνικῶν σχέσεων τῶν τιμίων ἀνθρώπων.

Ἀλλὰ τοιαύτη ἠθικὴ συνείδησις δὲν θὰ δημιουργηθῇ ἐφ' ὅσον ἀδρανεῖ ὁ ναός, καὶ τὸ σχολεῖον καὶ ἡ οἰκογένεια δὲν καλλιεργοῦν τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, καὶ τὸ κακὸν ἀπ' ἐναντίας θὰ προκόπτῃ ἐφ' ὅσον οἱ μὲν μωρολογιώτατοι διασαλπίζουν, ὁ δὲ λοιπὸς κόσμος δέχεται ἀβασανίστως, ὅτι δήθεν ἡ θρησκεία δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν παρήγορον ἢ θλιβερὰν κατάστασιν μιᾶς κοινωνίας.

Οἱ διασημότεροι τῶν οἰκονομολόγων καὶ τῶν κοινωνιολόγων ἐξῆραν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἠθικοθρησκευτικῆς ἀναπτύξεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὅλην κοινωνικὴν οἰκονομίαν, τὸ δὲ Εὐαγγέλιον, διδάσκον τὴν δικαίαν κτῆσιν καὶ τὴν εὐεργετικὴν χρῆσιν δίδει καὶ τὰς θεμελιώδεις βάσεις τῆς οἰκονομικῆς εὐδοκιμήσεως καὶ προαγωγῆς.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

Μετὰ πολλῆς σεμνοπρεπείας ἐτελέσθησαν ἐν τῷ Νεῷ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὴν Κυριακὴν μὲν ἡ χειροτονία τοῦ Σ. Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας κ. Σεβ. Νικοκάβουρα, τὴν δὲ Τρίτην ἡ χειροτονία τοῦ Σ. Ἀρχιεπισκόπου Λευκάδος κ. Εὐγ. Περδικάρη. Τὸ πυκνῶς συνωστισθὲν ὀρθόδοξον πλήρωμα βροντοφώνως ἐφώνησε δι' ἑκάτερον τὸ ἄξιος. Ἡ δὲ «Ἀνάπλασις», ἥτις ἐκτιμᾷ καὶ τὴν σεμνότητα καὶ τὸν ζῆλον ἀμφοτέρων, εὔχεται θερμῶς, ὡς καὶ ἐλπίζει, ν' ἀνοδειχθῶσιν ἐν τῇ δράσει των κατὰ πάντα ἄξιοι τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτοῖς διακονίας.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Οἱ ἐν Ἱσπανίᾳ Ἐπίσκοποι δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Ἀντιβασιλίσσαν ἐζήτησαν ν' ἀπαγορευθῇ διὰ νόμου τὸ βουλευτικὸν ἄξίωμα εἰς τοὺς μασσόνους.

— Καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Ἰούλιος Λεμαίτρ ἐξακολουθεῖ τὸ δημοσιογραφικὸν κατὰ τῶν μασσόνων πόλεμόν του, δι' ἐπιστολῶν δὲ πρὸς τοὺς γάλλους βουλευτὰς ζητεῖ τὴν καταδίωξιν τῶν μασσονικῶν Στοῶν. Κύριοι μασσόνοι τῆς Ἑλλάδος· εἶνε ἄρά γε ἀμαθὴς καὶ ὁ Λεμαίτρ.

— Ἀκόμη νὰ ἴδωμεν τὸν λίβελλον τοῦ Ἁγ. Χαλκίδος. Εἶνε δύσκολος ἡ ἀντιγραφή του ;

— Ἐξεδόθη τὸ τρίτον τεῦχος τῆς μεταφράσεως τῶν Ἁπάντων τοῦ Χρυσοστόμου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως ἢ μετατοπίσεως εὐθυνῶν δηλοῦται καὶ πάλιν ὅτι ἡ δικαιοδοσία καὶ ἡ εὐθύνη ἅπασα τῆς συντάξεως τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ τῶν ἐν αὐτῇ δημοσιευομένων εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς τὸν συντάκτην αὐτῆς κ. **Μιχ. Ι. Γαλανόν**, μόνον ὑπεύθυνον ἀπέναντι τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν πορείαν τοῦ φύλλου, καθὼς καὶ ἀπέναντι τῶν νομίμων Ἀρχῶν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ τῆς 25 Σεπτεμβρίου.

Ἀπόστολος Β'. Κορινθ. Κεφ. Ϛ'. 1—10.
Εὐαγγέλιον Λουκ. Ε'. 1—11.

Κυριακὴ 3 Ὀκτωβρίου

Ὁ Ἀπόστολος Β' Κορινθ. Κεφ. Ϛ'. 16—18 καὶ Ζ' 1.
Τὸ Εὐαγγέλιον Λουκ. Ϛ' 31—36

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
7—8 μ. μ.

Σαββάτῳ 25 Σεπτεμβρίου Μιχ. Γαλανὸς
Κυριακῇ 26 » Μιχ. Γαλανὸς

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης 4—5 μ.μ.

Κυριακὴ 26 Σεπτεμβρίου Τιμοθέος Ἀνασταστίου

Ἐν τῷ Ναῷ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Κατὰ τὴν πρώτην λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς (26 Σεπτεμβρίου) Εὐσέβιος Ματθόπουλος.
Πέμπτη 30 Σεπ. (6 1)2—7 1)2 μ.μ.) Εὐσ. Ματθόπουλος.

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιεῖ
7—8 μ. μ.

Σαββάτῳ 18 Σεπτεμβρίου Δ. Παπαδόπουλος.
Πέμπτη 23 » Μιχ. Γαλανὸς

ΓΡΑΦΕΙΑ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ"
Ὁδὸς Φλέσσα, ἀριθ. 25 πλησίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Τυπογραφεῖον Ἀριστομένους Ζ. Διαλησμᾶ